

Thơ Cao Tân

Gần 30 năm trước, một tập thơ mỏng của một tác giả hoàn toàn vô danh xuất hiện như một sự kiện giữa nền văn học vừa hình thành của người Việt hải ngoại: Thơ Cao Tân. Chúng tôi trân trọng giới thiệu lại tập thơ này với độc giả của ngày hôm nay, và nhân dịp này đăng lại bài viết về thơ Cao Tân của Nam Chi (bút hiệu của nhà phê bình Đặng Tiến) năm 1982, nhận định của Bùi Vĩnh Phúc năm 1988, cùng với bài phê bình mới nhất của Đặng Tiến tháng 8.2006.

talawas

1. Chuyện thần tiên

*(Có bà tiên hiền hỏi chàng lưu lạc
Con ước mơ chi cuối cuộc đời này?)*

Ta ước khi không bừng tỉnh giấc
Thấy bình minh muộn nắng đầy hiên
Một khung cửa sổ trời xanh ngắt
Đầu sân xao xác tiếng chim quen

Đường phố ngất ngây mùi bụi mới
Những vòm cây biếc lá me tươi
Quán cóc sở ta bè bạn đợi
Rất tương bưng đầu hót những buồn vui

Chợt nhớ lại, ồ đêm qua khiếp quá
Mình đã mơ một giấc thật kinh hoàng
Mơ thấy cả một quê hương đổ vỡ
Mình lên đường ngơ ngẩn, lang thang

Sẽ vội vã trên đường lao tới sở
Nghe xôn xao tiếng Việt ở quanh mình
Giữa phố bụi mù lại mơ cây cỏ
Xanh khắp quê hương giấc mộng thanh bình

Ta muốn điều chi cuối đời luân lạc?
Này bà tiên vừa hỏi giấc mơ ta
"Hãy đem hết những đổi đời tan tác
Gói giùm vào cơn mộng dữ đem qua"

2. Chiều bát phố

Chiều đi bát phố gặp toàn Tây
Bỗng tiếc xưa không làm quen cả xóm
Tự trách mình ngu hơn con cày
Đáng kẹt lại cho thằng Cộng tóm

Bác xích lô mỗi sớm qua nhà
Đầu óc như ta lo cơm lo áo
Co căng cà phê quán cóc la cà
Chửi bới lảng nhăng nội các anh Thiệu

Em điểm rẻ tiền hành nghề Gò Vấp
Anh tìm vui hoang em hát cải lương
Ôm nhau đứng đưng, rời nhau hấp tấp
Lòng vẫn chung mang nỗi sợ sa trường

Nhớ ông thầy tu nghiêm trang cúng lễ
Ta ít khi lảng vảng vào chùa
Sao cùng thấy đời sâu một bể
Cùng tỉnh queo trước chuyện hơn thua.

Nhớ kẻ ngất ngư mình gặp ngoài phố
Hai thằng lạ hoắc chẳng thềm ngó nhau
Giờ nghĩ lại, ôi, như ta, nó khổ
Cũng xây nhà trên cát nương dâu.

Giờ nghĩ thân ta chỉ còn có vợ
Vợ trót bỏ quên bên kia bán cầu
Ngày ngày phát phơ giữa rừng mũi lõ
Tìm người tình Việt chưa biết tìm đâu

Chỉ gặp toàn Tây một chiều bát phở
Tiếc sao xưa cả nước chẳng quen nhau
Quen cả nước? Ra đường chào gầy cổ
Và chắc gì nay nghĩ lại không sầu.

Nhưng quen cả nước chắc lòng sẽ nhẹ
Khi đi có chào may bớt xót xa
Ôi! Xóm xưa ơi, khi nào đổi kiếp
Ta về thành chim hót trước hiên nhà

Tháng 2-77

3. Chỗ giấu kho tàng

Sau một tuần ngất ngư lao động
Thứ sáu anh thường thức trắng đêm
Vì đêm anh, Sài Gòn đang sáng
Đêm thao thức anh là ngày khốn khổ em

Ngày khốn khổ, thân em tươi tắn
Gói nhọc nhằn trong biểu ngữ vinh quang
Ta từng giấu lắm em nào biết
Anh chỉ cho em đôi chỗ giấu kho tàng

Trong công viên xưa có chiếc ghế đá
Giờ đắm mưa chiều hay tươi nắng mai?
Ghế như ngà, bên hàng thông, em nhớ?
Ta bên nhau trên đó những ngày vui

Chiếc ghế từng nghe lá úa thờ dài
Nghe đôi cỏ mùa xuân cười rục rĩ
Chia sẻ những buồn vui
Của thời em rất nhỏ

Em hãy đến tìm ở nhà thờ đỏ
Ngôi thánh đường gạch hồng như son
Nơi ta thường quanh quẩn những hoàng hôn
Tìm kỹ nhé: ngay sau cây thánh giá

Em hãy tìm về sau căn nhà cũ
Đứng bên rào mà ngó lại vườn xưa
Em nhớ nhé: dưới tàn cây trứng cá
Những trái mọng hồng trong ánh nắng sau mưa
Ở góc vườn còn một viên gạch vỡ
Nơi nảy mầm hy vọng một giàn dưa
Kín đáo nghe em, giờ nhà đổi chủ
Nhưng kho tàng ta chắc còn nguyên đó

Đứng trước vườn xưa em hãy mỉm cười
Dù môi buồn đã héo xanh thương nhớ
Nuốt lệ thầm và cười cho tươi
Như chiều xưa đón anh về hớn hởi

(Kho tàng ta có một ông thần
Nụ cười em là câu thần chú
Thần chú đọc xong kho tàng sẽ mở)

Kho tàng ta em yêu nhìn xem
Dưới ghế công viên anh giấu thời thơ dại
Trên tháp nhà thờ anh giấu niềm tin
Trong vườn cũ anh giấu thời hạnh phúc
Nơi nụ cười em anh giấu trái tim.

Hãy chia anh một nửa kho tàng
Để cùng tiêu trong chuỗi ngày khốn khó

Thêm một lần thứ sáu trắng đêm
Để hồn về một Sài Gòn đang sống
Gỗ tuyệt vọng cửa thiên đường đã đóng
Xin chia nhau ngày khốn khổ cùng em

Tháng 3-77

4. Bông giấy

Tưởng ta nhớ chú lằm sao
Này cây bông giấy bên rào năm xưa
Chẳng qua trời đổ cơn mưa
Thì thương cảnh mọn đong đưa một mình.

Tháng 12-77

5. Kẻ trở về

Thằng bạn đòi về trên tàu Thương Tín
Hoan hô Đảng và tranh đấu rất chi
Giờ được tin vui thầy Yên Bái
Thôi, còn chê trách nó mà chi.

Nó tưởng được về hôn con, ôm vợ
Bước rưng rưng trong những phố phường xưa
Ôm vợ, hôn con, ngắm trời đất cũ
Chỉ một lần thôi rồi tịch cũng vừa

Nhớ nó xưa chọc trời, xô núi
Thân nam nhi ngang dọc cõi bờ
Bổng di tản ra thân lúi xúi
Trong trại xếp hàng châu cớm như mơ

Trong trại sáng giật mình, hoảng hốt
Đêm bụng đầy nhóc rượu tìm quên
Gọi vợ trong mơ, nhắc con lúc thức
Năm thì trăn trọc, đứng thì điên

Nó quyết đòi về trên tàu Thương Tín
Anh em xúm xít, khản cổ can hoài
Thằng bạn cười buồn, tác phong lính chiến:
"Thôi coi đời tao là con củ... khoai."

Thấy nó lên tàu biết xong một kiếp
Nhưng hy vọng hảo cứ nguyện như thường
Cầu nó bình an thấy con, thấy vợ.
"Yếu như thằng này chắc đất trời thương."

Nó bước xuống tàu giữa rừng cán bộ
Về quê hương mà như lạc tinh cầu
Rồi trôi giạt trên nghìn dặm khổ
Rồi âm thầm đổ giữa rừng sâu.

Mày có linh thiêng qua đây tao cúng
Một chầu phim X một quả tẩm hơi
Thiên đường mày hụt thì tao đang sống
Cũng ngắt ngư đời như con củ khoai!

Tháng 2-77

6. Ta làm gì cho hết nửa đời sau?

Dăm thặng khùng họp nhau bàn chuyện lớn
Gánh sơn hà toan chất thử lên vai
Chuyện binh lửa anh em chừng cũng ớn
Dọn tinh thần: thưa nhẹ đỡ ba chai

Rừng đất khách bạt ngàn màu áo trận
Xong hiệp đầu mây núi đã băng khuôn
Hào khí bốc đủ mười thành chất ngất
Chuyện vá trời coi đã nhẹ như không

Một tráng sĩ vung ly cười ngạo mạn
Nửa đời xưa ta trấn thủ lưu đồn
Nay đất khách kéo lê đời rất nản
Ta tính sẽ về vượt suối trèo non...

Sẽ có lúc rừng sâu bưng chuyển động
Những hùm thiêng cựa móng thét rung trời
Và sông núi sẽ vươn mình trôi dạt
Và cờ bay trên đất nước xinh tươi

Một tráng sĩ vô êm chừng sáu cõi
Thần tự do giờ đứng ở nơi nào?
Ta muốn đến leo lên làm đuốc mới
Tự đốt mình cho lửa sáng xem sao...

Thần tự do giờ hoài cây đuốc lạnh
Ta tiếc gì năm chực ký xương da
Sẽ làm đuốc soi tìm trong đáy biển
Những oan hồn ai bỏ giữa bao la...

Bình minh tới một chàng bưng tỉnh giấc
Thấy chiến trường la liệt xác anh em
Năm tráng sĩ bị mười chai quất gục
Đời tha hương coi bộ vẫn êm đềm

Sàn gác trọ những tâm hồn bão nổi
Những hào hùng uất hận gói lên nhau
Kẻ thức tỉnh ngu ngơ nhìn nắng mới:
Ta làm gì cho hết nửa đời sau?

Tháng 3-77

7. Trên non cao

Ta biết nhà ông rầu thấy mờ
Thôi cuối tuần này theo ta lên núi
Lên thật cao nhìn xuống đời lô nhô
Rũ bớt bụi trần, quên thân múa rối

Hơn mười năm nhà ông bay trên cao
Mặt đất nâu xanh nằm ngoan dưới gót
Nhân loại tí teo xinh đẹp chừng nào
Nhân loại hiền từ như những con sâu

Những đêm đen tàu trôi qua thành phố
Cả đất trời nở triệu ánh sao xinh
Mặc những đấu tranh lọc lửa dưới đó
Nhìn từ cao nhân thế thật thanh bình

Đời khốn kiếp quẳng tòm ông xuống đất
Bôi mặt nhà ông giống một tên hề
Tên hề giấu trong kịch đời luân lạc
Kịch như đời: nhạt nhẽo, lê thê.

Trên núi cao ta biết rành một chỗ
Có hòn đá xanh có gốc thông già
Ngồi trên đá ông sẽ thành Trang Tử
Hồn nhẹ tênh theo bướm lượn chiều tà

Hãy tựa gốc thông mà nhìn xuống thế
Tưởng hôm nào ngất ngưỡng chín tầng mây
Còn thương mãi một nhân gian nhỏ bé
Có thể ôm tròn trong đôi cánh tay

Nhà ông khổ hơn người vì đôi cánh
Những thình không bát ngát, những trời xa
Này cánh đại bàng nhớ chân trời thăm
Thôi cuối tuần này lên núi cùng ta.

Tháng 11-77

8. Mai một anh trở về

Mai một anh về có thẳng túm hỏi
Mày qua bên Mỹ học được củ gì
Muốn biết tài nhau đưa ông cây chổi
Nói mày hay ông thượng đẳng cu li

Ông rửa bát chì hơn bà nội trợ
Ông quét nhà sạch hơn em bé ngoan
Ngày ngày phóng xe như thẳng phải gió
Đêm về nằm vùi nước mắt chứa chan

Nghệ thuật nói bồng hóa trò lao động
Thẳng nào nói nhiều thẳng ấy tay to
Tiếng mẹ thường chỉ dùng chửi đồng
Hay những đêm sâu tí toáy làm thơ

Ông học được Mỹ đất trời bát ngát
Nhưng tình người nhỏ hơn que tăm
Nhiều đứa hồn nhiên giống bầy trẻ nít
Còn hồn ông: già cỗi cỡ nghìn năm

Bài học lớn từ khi đến Mỹ
Là ngày đêm thương nước mênh mang
Thù hận bọn làm nước ông nghèo xí
Hận gấp nghìn lần khi chúng đánh ông vắng

Nếu mai một bỗng đổi đời phen nữa
Ông anh hùng ông cứu được quê hương
Ông sẽ mở ra nghìn lò cải tạo
Lùa cả nước vào học tập yêu thương

Cuộc chiến cũ sẽ coi là tiền kiếp
Phản động gì cũng chỉ sống trăm năm
Bồ bịch hết không đứa nào là ngục
Thắng vinh quang mà bại cũng anh hùng

Tháng 3-77

9. Biển chiều

Chiều nay ra biển ngời ngỡ ngẩn
Nhúng hai giò trong nước Thái bình Dương
Để hơi ta giặt về bờ Ô Cấp
Chạm thân ái vào lưng đất mẹ tang thương

Có bạn nào đang rắp tâm vượt thoát
Nhớ rằng ta luôn cầu nguyện cho người
Láng đời chót đã tan trên chiếu bạc
Thì xá gì thêm một chuyến ra khơi

Thở thật dài vào thình không bát ngát
Theo gió về động lá cánh rừng xa
Này thẳng lì còn chơi miền gió cát
Trong kiêu dũng mà y cho gửi chút hồn ta

Có thằng bạn nào tàn đời học tập
Cống gông xiềng lê lết một thân đau
Này biển chiều sóng xô ào lớp lớp
Những tiếng đời tan nát khóc thương nhau.

Tháng 6-77

10. Chú nào nghe mái tôn mưa

Chú nào đi đường ta bình minh này
Có nhớ chào dân xóm ta dậy sớm
Có nghe thơm mùi bụi mới đầu ngày
Cùng lá hoa tươi mừng nắng lớn.

Chú nào trưa nay ngồi trên đôi ta
Thở gió thông khô quen từ kiếp trước
Đếm nắng hoa sao nở đầy trên hồ
Trưa thật tuyệt vời, đẹp hơn mơ ước

Chú nào ngồi hiên nhà ta chiều nay
Nghe mưa Sài Gòn rạt rào thơm mát
Sau một ngày nắng loá chín tầng mây
Những mái tôn mưa cười ran hạnh phúc

Chú có biết yêu thương vài nụ hồng
Đã thắm tươi trên giàn che cổng gỗ
Những giọt trong veo từ cội vô cùng
Vỗ rộn ràng vui trên từng lá nhỏ

Chú nào đêm nay kê đầu gối đó
Thở hương nồng hạnh phúc đắm không gian
Có biết nói nghìn năm sau vẫn nhớ
Vẫn hai vai êm ấm mãi ơn nàng?

Tháng 12-77

11. Hát một mình

Hát tự nhiên đi mà bạn quý
Giọng bạn khàn hơn chú vịt bầu
Đừng e sẽ mếch lòng tri kỷ
Dù nghe bạn hát chỉ thêm đau

Hai thằng đã tính đời coi bỏ
Hẹn vô sa mạc cùng vài ly
Ngồi thiên lạng lẽ như cây cỏ
Quyết lòng tịnh khẩu để nhâm nhi

Phương Nam bão cát lên như khói
Núi trọc xa trông hèn hơn đồi
Chiều mới vừa đây mà đã tối
Thấy chẳng sa mạc rộng hơn trời?

Bạn bỗng kể: "Khi về gặp nàng,
Có lúc du dương nàng bắt hát
Dăm ba câu lảnh mạn xì xăng
Thế cũng dựng nên thời rất đẹp..."

Thời đẹp bây giờ là chiêm bao,
Tình nàng bây giờ là kiếp trước
Chiều nay hồn bạn bỗng xông xao
Dăm tiếng ca xưa và muốn hát

Cứ hát, ta nghe mà, bạn quý
Mai đời di tản lại buồn tênh
Rời ra cặp được đào thơm Mỹ
Bạn sẽ trăm năm hát một mình.

Tháng 10-77

12. Thư quê hương

Thư quê hương như tên hề ốm nặng
Hồn tang thương sau mặt nạ tươi cười
Son phấn hân hoan phủ nghìn cay đắng
Mắt lệ đầy, miệng hát những lời vui...

Ta biết thư em vượt muôn cửa ải
Mắt sài lang soi nát cả linh hồn
Em chẳng được khóc cùng ta bằng chữ
Thì gửi chi dăm khẩu hiệu buồn nôn!

Gửi cho anh vài sợi tóc mẹ già
Rụng âm thầm trên hiên chiều hiu quạnh
(Nuôi một bầu con cuối đời vẫn lạnh)
Cho anh hôn ơn nặng một thời xa...

Anh muốn thở mùi nhọc nhằn nô lệ
Gửi cho anh manh áo rách con thơ
Con chào đời: ta rừng sâu lính trẻ
Ta non cao, con tập nói u ơ...
Giờ bước đầu đời chân non vấp ngã
Muốn nâng con... nào biết có bao giờ.

Gửi cho anh viên sỏi nhỏ bên đường
Anh sẽ đọc ra trăm nghìn lỗi cũ
Gửi cho anh vài nhánh cỏ quê hương
Anh sẽ đọc đất trời ta đã thở...

Và gửi cho anh một tờ giấy trắng
Thấm nước trời quê qua mái dột đêm mưa
Để anh đọc: Mênh mông đời lạnh vắng
Em tiếc thương hoài ấm áp gối chăn xưa...

Tháng 4-77

13. Chốn tạm dung

Nhà tôi ở toòng teng đỉnh đồi
Buổi mai đi làm thấy đời xuống dốc
Sau lưng sương ngập cao lưng trời
Trước mặt thông sầu reo đay vức

Bắt đầu ngày bằng một chút vui
Hát nghêu ngao trong lòng xe rỗng tuếch
Bài ca quen bỗng chợt quên lời
Chút kỷ niệm còn lại mất khơi khơi

Tiếng Việt trong ta ngày mỗi héo
Hồn Việt trong ta ngày mỗi khô
Dốc mở như đời ta trước mặt
Sương kín như đời ta hôm xưa

Giang hồ một túi bài ca cũ
Hát nhảm cho qua nốt tuổi già
Qua những bình minh còn ngái ngủ
Còn như chưa lạc mất quê ta

Giữa đỉnh sương mù thông đay vức
Trên đường chênh chếch nắng mênh mang
Trôi xuôi một mảnh hồn lưu lạc
Đã chán nhân gian ở cuối đường

Chiều về lên dốc thân tươi tả
Một quả hoàng hôn đỏ kín trời
Mình mới ngoi lên ngày đã ngả
Đêm phờ lắn lóc ngủ thay chơi

Giữa đỉnh sương mù thông đay vức
Ngược xuôi ngơ ngẩn một linh hồn
Còng lưng gánh nốt đời lưu lạc
Nặng trĩu nghìn cân nhớ nước non

Tháng 5-77

14. Gửi Xuân Hiến

Đốt thế giới văn chương hào sảng ấy
Gửi cho ông làm bạn cõi thiên đường
Tôi chỉ giữ bên mình thanh kiếm gầy
Lên núi ngồi vạch đất vẽ quê hương.

Tháng 10-82

15. Gửi Duyên Anh

**Gặp lại hôm qua chú học trò
Còn nuôi con sáo bạn ta cho
Ta mừng khoe chú bông Thiên Lý
Rực rỡ huy hoàng như tuổi thơ.**

16. Kho tàng

Chàng Cù Lân có cái túi nhỏ
Suốt bốn mùa giấu giếm như điên
Anh em sùng, nghĩ thẳng này chơi khó
Thủ cẳng tí tiền, len lén tiêu riêng

Hết chuyện chơi, một chiều đông lạnh cóng
Đè thẳng em ra cướp túi coi chơi
Gác trọ rung rinh như thuyền biển động
Thẳng em kêu như sắp sửa xong đời

Miệng túi mở kho tàng rơi tung tóe
Một lạng vàng trong giấy gói đơn sơ
Một đứa hét: "Vàng này thẳng em bé
Không mại đi, mày tính để đem thờ?"

"Sư chúng mày, vàng đem theo bốn cục
Ông bán ba, bắt gọn mấy trăm đô
Còn cục này tàn đời ông cóc bán
Lúc lên đường bà cụ dú tay cho"

Một chiếc khăn tay cũ xì, cũ xit
Màu nâu già thêu mấy chữ xanh xanh
"Giẻ rách gì đây hớ thẳng chết tiệt?"
"Khăn vợ trao ngày khoác áo nhà binh"

Đáy túi nhỏ thì đây danh thiếp cũ
Những tên người tên tỉnh đã xa xưa
Những dòng vôi ghi hẹn hò gập gờ
Những đường quen không trở lại bao giờ

Trả túi thẳng em, cả bày bổng xệ
Cù Lồn xấu hổ chửi như ca
Cái túi nhỏ tưởng đầy lòng ti tiện
Hoá đem theo muôn vạn mảnh quê nhà

Cù lồn dọa đêm nay đâm chết hết
Ôi, ví dầu chú mở được tim anh
Chú cũng thấy một kho tàng thắm thiết
Với khăn tay nhàu nát chữ thêu xanh

Với danh thiếp những tên đường đã đổi
Những số nhà chớp mắt bổng tang thương
Những chốn hẹn nghìn năm không trở lại
Những tên đời tươi tả khắp quê hương

Tháng 10-77

17. Đóng tàu

Vách tàu dựng vút lên như núi
Một bãi mênh mông sắt thép trùng trùng
Hải âu lượn vòng, biển xanh phơi phơi
Hồn dấy vu vơ một chút hào hùng

Tay búa tay kìm thấy đời chắc nịch
Sắt nâng hàng tấn linh hồn nhẹ tênh
Mặt mũi lấm lem che đời bí mật
Thần trí lang thang cuối bãi đầu ghềnh

Buổi trưa nghỉ nằm chơi trong thùng sắt
Ngửa cổ coi trời thấy đúng một khung vuông
A, khi không ta biến thành con ếch
Đáy giếng sâu mơ mộng rất khiêm nhường

Con ếch không tin đất trời nhỏ bé
Biết ngoài kia còn một cõi bao la
Lẩn thẩn nghĩ về chuyện đời dâu bể
Hay vợ vẫn chờ chút mây bay qua

Nhớ thơ Trường Anh thừa nào khoái đọc
(Ông Trường Anh có lạc đến phương này?)
"Tiên thân ta phải chẳng là con cóc
Thơ nghiêng rặng trời chuyển bốn phương mây."

Một năm nữa con tàu sẽ xuống nước
Tháng ngày nào mới đi qua Biển Đông?
Biển Đông giờ này bao thuyền hấp hối
Ôi con tàu đến trễ cả nghìn năm

Lòng bắt đầu mơ những điều huyền hoặc
Mơ con tàu cảm được những thương tâm
Nghe được tiếng đàn bà con trẻ khóc
Và xót xa như có một linh hồn

Tháng 11-82

18. Cảm khái

Trong ví ta này chứng chỉ tại ngũ
Mất nước rồi còn hiệu lực hơi lâu
Chiều lưu lạc chợt thương tờ giấy cũ
Tái tê cười: giờ gia hạn nơi đâu?

Trong ví ta này một thẻ căn cước
Hình chụp ngây ngô rất mực cù lần
Da xám ngoét như bị đời nhúng nước
Má hóp vào như cả tháng không ăn

Mười tám tuổi thành công dân nước Việt
Tên chụp hình làm ta xấu như ma
Thằng khốn nạn làm sao mà nó biết
Ta sẽ thành dân mất nước tan nhà!

Hai mươi tuổi ta đi làm chiến sĩ
Bước giày đinh lạng quạng một đời trai
Vừa đánh giặc vừa lừng khừng triết lý
Nhưng thằng này yêu nước chẳng thua ai...

Hình căn cước anh nào mà chẳng xấu
Tên chụp hình như một lão tiên tri
Triệu mặt ngây ngô bàng hoàng xốn xác
Cùng đến một ngày gãy đổ phân ly

Nhìn hình chim in trên tờ chứng chỉ
Chợt nhớ câu thơ: "Gãy cánh Đại Bàng..."
Ngàn lăm liệt tan trong chiều rã ngũ
Muôn anh hùng phút chốc hóa lang thang

Quanh mình xôn xao chuyện thay Quốc tịch
Ngậm ngùi bày dăm giấy cũ coi chơi
Thời cũ ố vàng, rách rời mấy mảnh
Xót xa đau như mình bỗng qua đời.

Hỡi kẻ trong hình mặt xanh, mày xám
Ngươi sắp thành tên mọi Mỹ rồi ư
Hỡi thằng chiến binh một đời dũng cảm
Mày lang thang đất lạ đến bao giờ

Ôi trong ví mỗi người dân mất nước
Còn một oan hồn mặt mũi ngu ngơ
Ôi trong trí những anh hùng thuở trước
Còn dậy trời lên những buổi tung cờ

Tháng 6-77

19. Hát ngao trên tuyết

Khoác áo lông xù giả làm trắng sỡ
Lên dòng sông đá bước nghênh ngang
Cây gậy trúc trông sặc mùi vũ khí
Múa tưng bừng vào thình không giá băng

Khoái thay đời ta một đời quái đản
Hai mươi năm xưa làm thằng nhỏ di cư
Hai mươi năm sau thành nhà thơ di tản
Một đời quê hương khét mùi súng đạn
Một đời xót xa bằng hữu lao tù

Khoái thay chân ta những chân phiêu bạt
Đi dọc quê hương, đi vòng địa cầu
Đi thênh thang thở đời cao gió mát
Đi ngất ngây thương lúa vàng, hương cau
Đi hội trùng phùng, đi chia tan tác
Đi tràn hạnh phúc, đi ngập thương đau
Đi sỏi đá mềm, bếp hồng trước mặt
Đi bùng bão biển, quê hương phía sau
Những bước thú hoang lạc rừng đất lạ
Những bước ngậm ngùi đi chẳng về đâu

Sông không đầu đuôi sông màu đá cục
Dưới trên lẫn lộn, trời đất mang mang
Ta ngửa cổ làm thằng khùng Bắc Cực
Một mình cười cùng thình không giá băng

Khoái thay hồn ta một hồn dị thường
Khi bốc lên: núi lưng trời cũng thấp
Khi bi ai: thân cỏ mọn bên đường

Sông dài! Sông dài! Ta đi chẳng hết
Thân trượng phu, hừ, mục trong áo cơm?
Núi cao! Núi cao! Ta về không đến
Chí trượng phu, hừ, chôn trong giá băng?

Tháng 2-78

Nguồn: Bản đăng trên talawas thực hiện vào tháng 7.2006, do tác giả hiệu đính, bổ sung và bớt một số bài từ các lần in đầu tiên năm 1978 (Tạp chí *Bút Lửa* và Nhà xuất bản Người Việt của Trần Đình Long, California), tái bản lần thứ nhất năm 1984 (Nhà xuất bản Tin Yêu của nhóm Thanh Nam, Seattle), và tái bản lần thứ hai năm 1987 (Nhà xuất bản Văn Nghệ, California).

www.vietnamvanhien.org

vietnamvanhien.net

An Lạc & Tự Chủ

VIỆT NAM VĂN HIẾN

www.vietnamvanhien.info

TỪ SÁCH VĂN HIẾN VỚI HƠN 5800 TÁC PHẨM